

มหาบาลีพึงธรรม

๖. จูฬสาริกิกขุวตถุ (มยา วุจฺจเต) (๑๘๖)

"สุชีว์ อหิริเกนาติ อิมํ ฌมฺมเทสนํ สตุถา เขตฺวเน วิหรนฺโต จูฬ
สารินฺนาม สารีปุตฺตตฺเถรสฺส สทฺธิวิหาริกํ อารพฺภ กเถสิ.

โส (จูฬสาริกิกขุ) กิร เอกทิวสํ เวชชกมฺมํ กตฺวา ปณฺธิโกชนํ ลภิตฺ
วา อาทาย นิภขมฺนฺโต อนฺตรามคฺเค เถรํ ทิสฺวา "ภนฺเต อิทํ (โกชนํ)
มยา เวชชกมฺมํ กตฺวา ลทฺธํ, ตุมฺहे อณฺเฏตฺถ (จาเน) เอวรूपํ โกชนํ น
ลภิสฺสถ, อิมํ ภุณฺชถ, อหํ เต เวชชกมฺมํ กตฺวา นิจฺจกาลํ เอวรूपํ อาหารํ
อาหริสฺสามีติ อาห.

เถโร ตสฺส วจฺนํ สุตฺวา ตฺวณฺ्हีภฺโตว ปกฺกามิ. ภิกฺขุ วิหารํ อาคณฺ
ตฺวา สตุถุ ตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ.

สตุถา "ภิกฺขเว (ปฺคุคฺโล) อหิริโก นาม ปคฺพโก กาก- สทฺ
โส หุตฺวา เอกวิสฺติวธิาย อนเสนาย จตฺวา สฺขํ ชีวติ, ทิโรตฺตปฺปสมฺปน
โน ปน ทุกฺขํ ชีวตีติ วตฺวา อีมา คาคา อภาสิ

สุชีว์ อหิริเกน	กากสุเรน ฐัสนา
ปภฺชนฺทีนา ปคฺพเกน	สงฺกิลฺลฺเจน ชีวิตฺ; (โหติ)
หิริมตา จ ทฺวชฺชีว์	นิจฺจํ สฺวจิกเวสนา
อลีเนนาปคฺพเกน	สฺวทฺธาชีเวน ปสฺสตาติ.

ตตฺถ (ปเทสฺ) อหิริเกนาติ (ปทสฺส) ฉินฺนทิโรตฺตปฺปเกนาติ อต
โธ.

เอวรูเปน (ปฺคุคฺเลน) ทิ อมาตฺรเมว "มาตา เมติ (วตฺวา) อปีตาท
โยเอว "ปีตา เมติอาทีนา นเยน วตฺวา เอกวิสฺติวธิาย อนเสนาย ปตฺติ
จาย สฺวเชน ชีวิตฺ สกฺกาติ อตฺโธ .

กาสุเรนาคี (ปทสฺส) สุรกาภสทิสเณนาคี อตฺถโ. ยถา หิ สุรกา
โก กุลมเรสุ ยาคูอาทีนึ (วตฺถุณิ) คณฺหิตุกาโม (หุตฺวา) ภิตฺติอาทีสุ
(จาเนสุ) นิสีทิตฺวา อตฺตโน โอลอกนภาวํ ฌตฺวา อนโนโลเกนฺโต วีย (จ)
อณฺณาวีหิตโก วีย (จ) นิทฺทายนฺโต วีย จ หุตฺวา มนุสฺसानํ ปมาทํ
สลลฺลเกตฺวา อนฺนปติตฺวา, (มนุสฺเสสุ) "สุสุตฺติ วทฺนเตสุ เยว, ภาชน
โต มุขปฺรํ (วตฺถุ) คเหตฺวา ปลายติ; เหวเมว อหิริกปฺคฺคโลปิ ภิกฺขุ
หิ สทฺธิ คามํ ปวิสิตฺวา ยาคูภตฺตมฺมจฺจานาทีนึ (จฺจานานิ) ววฺนฺจเป
ติ, ตตฺถ (คาม) ภิกฺขุ ปิณฺฑทาย จริตฺวา ยাপนฺมตฺตํ (วตฺถุ) อาทาย
อาสนสาลํ คนฺตฺวา ปจฺจเวกฺขนฺตา ยาคุํ ปิวิตฺวา กมฺมมฺมจฺจํ มนสิก
โรนฺตา สขฺฌายนฺติ อาสนสาลํ สมฺมชฺชนฺติ; อยํ (อหิริก-ปฺคฺค
โล) ปน กิลฺลิจิ (วตฺถุ) อกตฺวา คามาภิมุโขว โหติ, โส (อหิริก-ปฺคฺค
โล) ภิกฺขุหิ "ปสฺสเถมฺนฺติ (วตฺวา) โอลอกียมาโนปิ อนโนโลเกน
โต วีย อณฺณาวีหิตโก วีย นิทฺทายนฺโต วีย คณฺจิกํ ปฏฺิณฺณจฺน
โต วีย จีวรํ สํวิทฺหนฺโต วีย หุตฺวา "อสุกํ นาม เม กมฺมํ อตฺถิตฺติ
วทฺนโต อญฺญายาสนา คามํ ปวิสิตฺวา ปาโต ววฺนฺจปิเตสุ เคเหสุ อณ
ณตฺรํ เคหํ อุปสงฺกมิตฺวา, ฃรฺมานุสเกสุ โลกํ กวากฺโข ปิธาย ทฺวาเร
นิสึทิตฺวา กนฺตฺนฺเตสุปี, เเอเกน หตฺถเณ กวากฺโข ปณฺนามेतฺวา อน
โต ปวิสติ; อถ (ฃรฺมานุสกา) นํ ทิสฺวา อกามกาปิ อาสเน นิสึ
ทาเปตฺวา ยาคูอาทีสุ (วตฺถุ) ยํ (วตฺถุ) อตฺถิ ตํ (วตฺถุ) เทนฺติ; โส
(อหิริก-ปฺคฺคโล) ยาวทตฺถํ ภูณฺชิตฺวา อวเสสํ (วตฺถุ) ปตฺเตน อาทาย ปก
กมฺติ; อยํ (อหิริกปฺคฺคโล) กาสุโร นาม (โหติ).

ชีวตํ เอวรฺูเปน อหิริเกน (ปฺคฺคเลน) สุชีวํ โหตฺติ อตฺถโ ปณฺท
เตน เวทิตพฺโพ .